

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

A FÖLDHASZNÁLAT ÚJ SZABÁLYAI

A 2013. évi földforgalmi törvény és a hozzá kapcsolódó átmeneti szabályokról szóló törvény átalakította a földhasználat szabályozását. Az új szabályozás minden elemében 2014. május 1-től lép életbe, addig átmeneti szabályokat kell alkalmazni. Erről beszélgettünk Dr. Simon Attila Istvánnal, a Vidékfejlesztési Minisztérium Jogi, Igazgatási és Agrárszakképzési ügyekért felelős helyettes államtitkárával.

Melyek a földhasználat szabályozására vonatkozó alapvető jogszabályi keretek?

A földek használatára, hasznosítására vonatkozó új szabályokat a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (az úgynevezett földforgalmi törvény), valamint az ezzel a törvénnyel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2013. CCXII. törvény tartalmazza.

Az új szabályozás milyen új fogalmakat határozott meg?

A földforgalmi törvény a mező- és erdőgazdasági hasznosítású földek vonatkozásában új fogalomrendszert vezet be. A föld fogalmában több változás következett be. A halastó művelési ágú földrészlet ezután nem minősül földnek. Az olyan művelés alól kivett területként nyilvántartott földrészlet, amelyre az ingatlan-nyilvántartásban Országos Erdőállomány Adattárban erdőként nyilvántartott terület jogi jelleg van feljegyezve viszont mostantól

termőföldnek minősül. A földforgalmi törvény hatálya alá tartozik az a földrészlet is, melyben művelés alól kivett terület és a föld fogalmában meghatározott művelési ágban nyilvántartott alrészlet is van („vegyes földrészlet”), füg-

getlenül attól, hogy mekkora a művelési ágban nyilvántartott terület térmértéke. Ez esetben a teljes földrészletre a földforgalmi törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A földhasználati jogosultság megszerzésének milyen feltételei vannak?

A földhasználati jogosultságot főszabályként csak földműves, illetve mezőgazdasági termelőszervezet szerezheti meg. A földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemműközpontokról a járási földhivataloknak önálló nyilvántartást kell majd vezetniük. E fogalmi kategóriáknak csak

„Időt kívántunk adni arra, hogy a gazdálkodók és a hatóságok is felkészülhessenek az új rendszer alkalmazására.”

Dr. Simon Attila István

azok felelnek majd meg 2014. május 1. után, akiket a földhivatal ezen új nyilvántartásba földművesként, mezőgazdasági termelőszervezetként bejegyez. A nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályozás jelenleg még kidolgozás alatt van.

Milyen változások következtek be a földhasználati szerződések esetében?

A földforgalmi törvény szerint 2014. január 1-től - az abban meghatározott néhány eset kivételével - a földhasználati szerződések, azon belül a hasznóbérleti szerződések érvényességéhez hatósági jóváhagyás szükséges. A szerződések hatósági jóváhagyása a mezőgazdasági igazgatási szerv hatáskörébe tartozik. A földhasználati szerződések hatósági jóváhagyása esetében eljáró hatóságként a Kormány döntése alapján a járási földhivatal került kijelölésre. A hatósági jóváhagyásra vonatkozó szabályokat azonban csak 2014. május 1. után kell alkalmazni. A 2013. december 15. és 2014. április 30. közötti időszakra átmeneti szabályok kerültek megalkotásra, ezeket az említett 2013. CCXII. törvény tartalmazza.

Kérem, foglalja össze az átmeneti időszakra vonatkozó főbb szabályokat!

A 2013. december 15. és 2014. április 30. között közzétett hasznóbérleti szerződés, valamint a hasznóbérleti szerződésnek nem minősülő, 2014. január 1. és 2014. április 30. között kötött földhasználati szerződés alapján indult földhasználati nyilvántartásba vételi eljárás során a szerződéseknek a hatósági jóváhagyására vonatkozó szabályait 2014. április 30-ig nem kell alkalmazni, a szerződések hatósági jóváhagyás nélkül nyújthatók be a földhasználat nyilvántartásba vétele céljából. Április végéig az a természetes személy, vagy gazdálkodó szervezet minősül földművesnek, fiatal földművesnek, pályakezdő gazdálkodónak, vagy mezőgazdasági termelő szervezetnek avagy újonnan alapított mezőgazdasági termelőszervezetnek, aki (amely) úgy nyilatkozik, hogy megfelel a földforgalmi törvényben foglalt feltételeknek, függetlenül attól, hogy a földművesekről, illetve a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetendő új nyilvántartásba még nem került bejegyzésre. Mind a hasznóbérleti szerződést, mind pedig az előhasznóbérletre jogosult által az arra tett elfogadó nyilatkozatot közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni. A bérletet szerző félnek a szerződésben, továbbá az előhasznóbérletre jogosultnak az elfogadó jognyilatkozatában nyilatkoznia kell arról, hogy megfelel a földművesekre és a mezőgazdasági termelőkre vonatkozó kritériumoknak: saját maga kívánja művelni az újonnan bérelt földet, nincs jogerősen megállapított földhasználati díjtarozása és nem lépi át az 1200 hektáros általános birtokmaximumot.

Melyek a jegyző főbb feladatai?

A bérbeadónak a települési jegyző számára egy úgynevezett közzétételi kérelmet kell benyújtani, és ehhez kell csatolnia három példányban a hasznóbérleti szerződést. E kérelemmel indul meg a jegyzőnél az eljárás. A közzétételi kérelem a hasznóbérleti szerződés főbb adatait tartalmazza. Ha a kérelem hiányosan került benyújtásra, vagy annak mellékleteként nincs csatolva megfelelő példányszámú szerződés, a jegyző a hasznóbéradót felhívja a hiányságok pótlására. Ha annak a hasznóbéradó határidőn belül nem tesz eleget, a jegyző megtagadja a közzétételi kérelem teljesítését.

A hiánytalanul benyújtott közzétételi kérelem esetén a jegyző a hasznóbérleti szerződést a közölhető adattartalommal kifüggeszti a polgármesteri hivatal hirdetőtáblájára, hogy az előhasznóbérletre jogosultak jelezhessék, élni kívánna-e előhasznóbérleti jogosítványokkal. Az előhasznóbérletre jogosultak 15 napon belül tehetnek elfogadó jognyilatkozatot. A jegyző az elfogadó jognyilatkozatot benyújtó előhasznóbérletre jogosultakat tartalmazó iratjegyzékkel együtt, a hozzá benyújtott hasznóbérleti szerződéseket, és az előhasznóbérletre jogosultak jognyilatkozatait hasznóbéradó részére megküldi. A hasznóbérleti szerződés a határidőben elfogadó jognyilatkozatot tevő előhasznóbérletre jogosultak közül a törvényi sorrendben előrébb állóval jön létre. Ezt követően a hasznóbérlőnek (illetve a helyébe lépő előhasznóbérletre jogosultnak) az erre rendszeresített formanyomtatványon földhasználati bejelentést kell tenni az illetékes járási földhivatalnál.

Mi történik, ha nincsenek meg ezek a nyilatkozatok?

A földhasználati bejelentést a földhivatal elutasítja. Ha a szerződés tartalmazza a törvényben előírt nyilatkozatokat, de a földhasználati adatlap vonatkozó részei ebben a tekintetben hiányosak, a földhivatal hiánypótlásra szólítja fel a bejelentőt, és ha a felszólítás eredménytelen, úgy a nyilvántartásba vételi eljárást megszünteti.

Melyek az eddigi gyakorlati tapasztalatok?

A gazdálkodók még nem minden esetben alkalmazták megfelelően a földhasználatot érintő szabályokat. Az adminisztrációs változásokat illetően sokszor alulinformált érintettek többnyire a hatósági ügyintézők szembesülnek a problémákkal. Ezért a földhivatalok az elmúlt egy hónapban sok alkalommal hiánypótlási előírás nélkül visszaküldték az újonnan kötött földhasználati (hasznóbérleti) szerződéseket. Ez nem ért váratlanul minket, maga a négy és fél hónapos átmeneti szabályozás is részben épp emiatt került bevezetésre.

Mi magyarázta ezt a megoldást?

A parlament a kormány javaslatára döntött az ideiglenes szabályozás mellett, hogy ne az év elejétől, hanem csak májustól kerüljön alkalmazásra az új földhasználati szerződések hatályba lépés előtti, hatósági engedélyezése. Időt kívántunk adni arra, hogy a gazdálkodók és a hatóságok is felkészülhessenek az új rendszer alkalmazására. A kabinet a hatósági kontroll bevezetését azért is célszerűnek látta elhalasztani, mivel nem akarta kockáztatni, hogy egyes gazdálkodók azért ne tudják benyújtani a 2014. május 15-i szankciómentes határidőig az idej területalapú támogatási kérelmeiket, mert az új földhasználatukat a földhivatalok az új rendszer nehézségei miatt nem tudják bejegyezni. Arra is tekintettel kellett lenni, hogy csak ezután épül ki teljesen a földműveseket és a mezőgazdasági termelőszervezeteket tartalmazó új nyilvántartás, amely a későbbi hatósági ellenőrzések, és engedélyezések alapját képezi.

Mi várható 2014 májusától?

Ekkortól szükség lesz a földhasználati szerződések megkötéséhez hatósági jóváhagyásra. A későbbiekben épp az előbb említett nyilvántartások adják majd a hatósági ellenőrzések alapját. Így a gazdálkodóknak nem kell újabb nyilatkozatokat tenniük, ha a földműves vagy a mezőgazdasági termelőszervezeti nyilvántartásba időközben felvetetik magukat. Az adatokat a szerződések jóváhagyására kijelölt földhivatalok használják majd fel. A földhivatalok az 1200 hektáros új birtokmaximum betartásának ellenőrzéséhez a náluk vezetett, úgynevezett földhasználati összesítőt is igénybe veszik majd, amely azt mutatja meg, hogy egy-egy gazdálkodó összességében mekkora területet birtokol. A hatóságok valamennyi olyan földhasználati szerződést ellenőriznek, amelyeket 2013. december 15. és 2014. április 30. között kötöttek. A szerződések semmisségét vonhatja maga után, és büntetőjogi következményekkel járhat, ha kiderül, hogy az előhasznóbérleti jogosultak valótlan nyilatkozatokat tettek. A jogsértő földhasználóknak a területek után járó támogatásnak megfelelő összegű pénzüsszeget vissza kell majd fizetniük, illetve meg is bírságozzák őket, amely bírság adó módjára hajtható be. Nem az a célunk, hogy szankciókat alkalmazzunk, hanem a rendszer zökkenőmentes működtetése. Ez a 2014-2020-as időszakban rendelkezésünkre álló uniós források elérése, az agrárágazat kiegyensúlyozott finanszírozása miatt is alapkérdés. Ezért az előttünk álló hónapokban még számos felkészülési és tanulási feladatot kell megoldania valamennyi érintett félnek: így a hatóságoknak, az informatikai rendszereket működtetőknél, és persze a gazdáknak is.

ÚJ FELADAT A FÖLDHIVATALOKNÁL NEMZETI AGRÁR-KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS KÖZPONT

A mezőgazdasági termelők nyilvántartását 2014. január 1-től a földhivatalok vezetik, és azok feladata lett a törvényben meghatározott termőföldszerzési feltételek ellenőrzése is.

A termelői nyilvántartásában a földművesek, a mezőgazdasági termelőszervezetek és a mezőgazdasági üzemközpontok szerepelnek.

A kormány 2014. május 1-i hatállyal a megyei földhivatalokat jelölte ki arra is, hogy

hatóságként jóváhagyják a földszerzéseket. Amennyiben árveréssel, vagy pályázatással történik a föld tulajdonjogának a megváltozása, akkor is a megyei földhivatal jár el.

Erre akkor kerül sor, ha végrehajtási-, felszámolási-, vagy önkormányzati adósságrendezési eljárás keretében szükséges az árverés vagy a pályázatás.

2014. január 1-jével megkezdte működését a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ.

A gödöllői székhellyel megalapított központ tizenhárom agrár- és élelmiszergazdasághoz kapcsolódó kutatóintézet összevonásával, működésének összehangolásával jön létre, további négy kutatóintézet gazdasági társaságként csatlakozik hozzá.

A csaknem 300 kutatót foglalkoztató új intézmény révén egy olyan integrált agrárkutató hálózat jött létre, amely magas színvonalon képes a magyar agrárgazdaság versenyképességének növelését és fenntartható fejlődését elősegítő, gyakorlatorientált kutatási-fejlesztési és innovációs programok kidolgozására és végrehajtására.

PÁLYÁZAT A HUNGARIKUMOK NÉPSZERŰSÍTÉSÉRE

A Vidékfejlesztési Minisztérium 2013. október 1-jén pályázatot írt ki a nemzeti értékek és hungarikumok gyűjtésének, kutatásának, népszerűsítésének, megőrzésének és gondozásának támogatására. Összesen több mint 400 pályázat érkezett be, amelynek támogatási igénye mintegy 1,2 milliárd forint volt.

A vidékfejlesztési tárcához beérkezett pályázatokat formai és jogosultsági szempontból a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési

és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI) vizsgálta meg. A befogadott pályázatok tartalmi értékelését a miniszter által felkért és kinevezett szakértőkből álló bíráló bizottságok végezték, amelyek rangsort állítottak fel a pályázók között. A vidékfejlesztési miniszter ez alapján döntött a nyertesekről: 135 pályázatot nyilvánított eredményesnek. A nyertesek a rendelkezésre álló támogatási keretet kimerítve hozzávetőlegesen 240 millió forinthez jutnak majd hozzá.

VÁLLALKOZÁS A MECSEK LEJTŐJÉN

A pécsi borvidék a Pannon borrégió legkisebb borvidéke. Jólehet területre kicsi, de természeti adottsága a nagyokkal vetekszik, ami komoly távlatokkal kecsegtet. Ha figyelembe vesszük, hogy korlátozott területről van szó és családi borászatok pincéiben érlelik a különleges, zamatos nedűt, e körzet az exkluzív borok egyik előállítója lehet. E tájon, Pécs és Szigetvár között félúton, Helesfán található a Lisicza Borház, egy család vállalkozása.

A család egyik tagja Lisicza Sándor mutatta be a tájat és a tájban mélyen ágyazódó tevékenységük történetét.

- Kezdetben volt 400 négyszögöl szőlő és egy préház. Lényegében egy hobbikertnek felelt meg, a préház még a negyvenes évek állapotát mutatta, hiszen az államosítás, a korábbi szőlőterületek elvétele után senki nem gondolt arra, hogy itt a közeljövőben komoly borászat alakul ki. Jellemző volt a korabeli állapotokra, hogy a környező területek szőlőültetvényei kiüregedtek, csendesen pusztultak, miközben az adottságok, az enyhén mediterrán, szélsőségektől mentes éghajlat kiváló a fehér és vörös borok készítésére is. A sok napsütés, a hosszú tenyészidő, a Mecsek óvásában kitűnő körülményeket biztosított a szőlőtermesztéshez. Itt talán többször kellett újra kezdeni a szőlőtermesztést, mint máshol. A török hódoltság után a korábbi virágzó szőlőkultúra hanyatlásnak indult, ugyanez történt a XIX. században, ezt követően újra feléledt, majd az elmúlt rendszerben ismét elhanyagolták a szőlőtermesztést. Ilyen, mondhatni történelmi előzmények után a rendszerváltáskor szinte

adta magát a gondolat, hogy ezen a tájon, a különböző kultúrák találkozási helyén egy minőségi borokat produkáló, sajátos hangulatú, borvidék éledhet fel. Ebbe illik a mi kezdeményezésünk is, amikor családi vállalkozást alapítva kezdtük a szőlőtermő területet növelni.

A család céltudatosan építette fel a vállalkozását, erről tanúskodnak Lisicza Sándor szavai.

- A kárpótláskor visszakaptunk korábbi területeinkből, de vásároltunk is hozzá. Mivel az 1960-as években kivágták az ültetvényeket, mindet újra kellett telepíteni. 1998-ban kezdtük el - a semmiből - a telepítéseket, és szakaszosan folytattuk, aminek eredményeként immár 14,5 hektár termő ültetvényünk van. A termőre fordulást követő években - nem lévén egyéb lehetőség - szőlőként értékesítettük a termést nagyobb borászatoknál. Nem kell külön mondanom, hogy csupán alapanyagot termelni a legkevésbé gazdaságos, hiszen az értéknövelő tevékenység eredménye a feldolgozónál, illetve a kereskedőnél csapódik le. Természetesen

mi is arra törekszünk, hogy a vertikum egészét, ha egyszerre nem is, de fokozatosan kiépítsük. Ezért a következő lépés a meglévő préház bővítése és korszerűsítése volt. 2004-ben készültünk el a felújítással, és korszerű feldolgozó berendezésekkel láttuk el. A 2005-ös évjárárral indultunk, és fokozatosan tértünk át a saját feldolgozásra, ma már csak a saját pincében feldolgozott borokat értékesítjük.

- A telepítéseket és a feldolgozás korszerűsítését több lépcsőben valósítottuk meg. Ez mindent összevetve százmillió forint körüli, elsősorban beruházási célú ráfordítást jelentett, amely összeg egy részét különféle pályázatok révén nyert támogatások adták. Ugyanakkor a saját erőt hitellel biztosítottuk, amihez jó partnerre találtunk a Szentlőrinc - Ormánság Takarékszövetkezetben. Nem véletlenül esett a választásunk a takarékszövetkezetre. Sokat számít a jó személyes kapcsolat, s az, hogy a pénzügyintézet pontosan ismeri a terveinket, nem beszélve arról, hogy a szőlészet, borászat sajátosságait is messzemenően figyelembe veszi: például a telepítések esetében évekkal később, a termőre fordulás után jelentkezik a bevétel, de a folyamatos termelésnél is évek múlva kapunk pénzt a termékünkért. Ezt fogalmazza meg az a közismert mondás, hogy akkor biztonságos a borászat, ha egy termés a tőkén, egy termés a pincében, s egy termés a bankban van.

„nem hagyhatjuk ki a sorból az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességét sem, amely pótolva a fedezetet lehetővé tette a családi vállalkozásunk indítását.”

Lisicza Sándor

Induláskor nekünk sem a pincében, sem a bankban nem volt egyetlen év termése sem. Ezt tudva megérthetjük, hogy mit jelentett a takarékszövetkezet segítő hozzáállása. És nem hagyhatjuk ki a sorból az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességét sem, amely pótolva a fedezetet lehetővé tette a családi vállalkozásunk indítását. Ma is mind beruházási, mind folyószámla hitellel rendelkezésünkre áll a takarékszövetkezet. Az meg külön könnyítés, hogy a Növekedési Hitelprogram keretében sikerült a hiteleink egy részét kedvezőbb hiteltre váltani.

Milyen hagyományos szőlőfajták és borok jellemzőek a tájra? - kérdeztük a vállalkozót.

- Tekintettel arra, hogy a pécsi borvidéken korábban jelentősen csökkent a termelés, meghatározó szőlőfajtáról nem lehet beszélni. Elégé elaprózott területeken rengeteg kistermelő készít bort, de egyre többen kezdenek egyre nagyobb területeken egyre jobb minőségű palackozott borokat előállítani. Kétségtelen, hogy Villány és Szekszárd árnyékában a saját útját járja ez a borvidék. Vannak régi fajták, de azok egy része a filoxéra pusztításakor eltűnt, néhány más egykori szőlőfajta szinte kihalt. Ezek génmegőrzésben megtalálhatók, hogy lesz-e jelentőségük, nem tudom. Amikor telepítettünk, igyekeztünk egyrészt a tájra jellemző fajtákat, másrészt úgynevezett világfajtákat telepíteni. Mondhatom, hogy újra ki kellett találni ezt a borvidéket, ezért több kisebb területen sok fajtát telepítettünk, és figyeltük a viselkedésüket. Amelyik fajta jól érezte magát a területen, és kiváló bort adott, nagyobb területen telepítettük, a gyengén teljesítő fajtákat átoltottuk. Ebből következik, hogy csak korszerű, kiváló borok kerülnek ki a pincénkől. Bár ezen a borvidéken a fehér borok dominálnak, mi

fele-fele arányban termelünk fehér és vörös borokat. Zászlós borunk a cirfandli, mellette a sauvignon blanc és a cerszegi fűszeres a legkedveltebbek, a vörösborok közül a merlot, a cabernet sauvignon és a cabernet franc. A minőséget azzal is szeretnénk érzékeltetni, hogy csak palackos bort hozunk forgalomba. Évi 80 ezer palackot termelünk. Igaz, palackozónk még nincs, bémunkában töltetjük, de a következő fejlesztési ütemben már palackozó gépsor beállítása is a tervek között szerepel.

Tovább kell lépni, a család gondolkodik is az erőteljes fejlesztésen - erről beszélt a jövő iránt érdeklődő kérdésünkre Lisicza Sándor.

- Mindent figyelembe véve kétirányú fejlesztéssel számolunk. Egyik a terület növelése, a

másik a vertikum kiépítése. Vannak betelepítésre váró területeink, még 40-50 hektárt lehetne telepíteni. Ez nem csak pénz, hanem piac kérdése is. Most itthon elfogy az összes bor, de azzal is számolunk, hogy előbb-utóbb ki kell lépni az exportpiacokra is. A vertikum kiépítése pedig sürgető feladat. A palackozás megoldása is sürget bennünket, de az az igazság, hogy már kinőttük a jelenlegi pincét, egy nagyobb, bővebb feldolgozót szeretnénk építeni, ahol kényelmesen elférünk és a legmodernebb technológiával dolgoznánk. Ezt csak pályázat segítségével tudjuk megoldani, hiszen a vállalkozás jövedelemtermelő képessége ehhez kevés. Várjuk, hogy a hírek szerint tavasszal megnyíló pályázaton részt vehessünk, és természetesen számítunk a takarékszövetkezet segítőkézségére és bizalmára is.

AZ EURÓPAI MEZŐGAZDASÁG VÁRHATÓ FEJLŐDÉSE

Az Európai Bizottság - a Közös Agrárpolitikai hatásait is figyelembe vevő - 2020-ig előretekintő középtávú prognózisa szerint az Európai Unió mezőgazdaságát 2014-től mérsékelt fellendülés jellemzi majd. A főbb mezőgazdasági területeket általában tekintve az alábbi hatások jelezhetők előre: a tej-, a sertés- és a szárnyaságazat esetében a világgereslet növekedése nyomán várható felfutás. A gabonapiacra pedig a bioüzemanyagok iránti piaci kereslet növekedése fejthet ki termelésbővítő hatást. Mindez a magyarországi élelmiszer-gazdaság, illetve agrár (pénzügyi) szabályozás szempontjából is figyelemre méltó hatással jár.

Az új uniós állatjóléti előírások hatására 2011 és 2012-ben visszaesett a sertésenyésztés az EU-ban, de már növekedésre számítanak, 2020-ra pedig 23,4 millió tonnás termelést várnak. A szarvasmarha-előállítás 2020-ra 7 százalékkal, 7,6 millió tonnára csökken. Környezetvédelmi okokból az uniós tej- és tejtermékek előállítása csak kissé növekszik, bár a kvótarendszer 2015-ben megszűnik. 2020-ban a termelés elérheti a 150 millió tonnát, de alig 10 millió tonnával haladja meg a 2012-es adatot. A szárnyasok termelése évi 0,8 százalékkal növekszik, és 2020-ra 13,6 millió tonnát ér el. Az európai húsfogyasztást, főként a szárnyasokét, kedvezően befolyásolja a gazdasági növekedés fokozatos erősödése, ám továbbra is sertéshúsból fogy a legtöbb. A marha- és bárányfogyasztás csökkenése várható. Az uniós hústermelésre komoly piaci szívóhatást fejthet ki az ázsiai és távol-keleti kereslet bővülése, így a Kínába és Szaúd-Arábiába irányuló export 15 százalékkal növekedhet.

Az uniós gabonakereskedelmet viszonylag alacsony készletek jellemzik majd, az árak általában meghaladják a hosszabb távú átlagokat. Az EU továbbra is nettó gabonaelexportőr marad. A következő évtizedben a bioüzemanyag iránti kereslet lesz majd a szántóföldi növények uniós előállításának fő növekedési faktora. Erre komoly hatással van, hogy az EU célja: 2020-ra a közlekedésben felhasznált üzemanyagok 10 százaléka megújuló energia legyen. Ennek közel 9 százalékát tenné ki a bioüzemanyag. Brüsszel azzal számol, hogy az EU bioüzemanyag célú gabonatermelése 2020-ra a jelenlegi évi 11,3 millió tonnáról 18,6 millióra tonnára emelkedik.

A gabonatermesztés nagyban függ majd a terméshozamtól, ugyanis némileg csökkennek a megművelhető területek. Tíz év múlva a termés 316 millió tonna lehet, évi 0,6 százalékos átlagos hozamnövekedéssel

számolva. A kukorica, repce és napraforgó termése évi egy százalékkal bővíthet, míg búza esetében csekély, évi 0,3 százalékos gyarapodást várnak.

UNIÓS AGRÁRTÁMOGATÁSOK - PÉNZÜGYI KORREKCIÓ

Az Európai Bizottság időről-időre áttekinti, hogy a tagállamok szabályszerűen költik-e el a rájuk bízott agrártámogatásokat. Az úgynevezett záróelszámolási eljárás keretében az Európai Bizottság most összesen 355 millió euró szabálytalanul elköltött agrártámogatás visszafizetését kéri 15 tagállamtól. Ez a pénzügyi korrekció a 2011-es számlák zárása során talált hibák miatt vált szükségessé. A hazai támogatási gyakorlat színvonalát jelzi, hogy a magyar visszatérítési kötelezettség elenyésző, mindössze 340 ezer euró.

A pénzt azért kell visszajuttatni az uniós költségvetésbe, mert a tagállamok a támogatási

források felhasználása során nem tartották be maradéktalanul a sokszor igen összetett uniós előírásokat, vagy nem megfelelő eljárásokat alkalmaztak a mezőgazdasági kifizetések ellenőrzésére. A Közös Agrárpolitika költségvetéséből finanszírozott kifizetések folyósításáért és ellenőrzéséért a tagállamok felelősek, és a Bizottság feladata gondoskodni arról, hogy szabályosan használják fel a támogatást. A legtöbb rendellenességre Franciaországnál bukkantak, amelytől körülbelül 160 millió euró visszafizetését kéri Brüsszel. A görögökön is közel 100 millió euró szabálytalanul elköltött pénzt kérnek számon.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszük

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készítő kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készítő kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

2014: 725 MILLIÁRD FORINTOS AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁS

Az európai uniós és a hazai forrásokból 2014-ben összesen csaknem 725 milliárd forintos támogatás jut a magyar mezőgazdasági termelők és az élelmiszergazdaság szereplői számára. Ezen felül mintegy 21 milliárd forinthez jut az ágazat a gázolaj jövődéki adójának visszatérítéséből.

A mostani esztendő átmeneti év lesz, a támogatások struktúrája nem változik az időigényes brüsszeli döntések miatt. Így a

területalapú támogatás (SAPS) 2014-ben 227 euró lesz hektáronként. A termeléshez kötött rizstámogatás kerete 1,26 milliárd euró, a termeléshez kötött különleges tejtámogatás évi kerete pedig 43,3 milliárd euró.

A kérődző szerkezetátalakítási programra 43, a zöldség-gyümölcs szerkezetátalakítási programra 8,65, a dohánytermelés szerkezetátalakítási programjára pedig 23,3 milliárd euró jut 2014-ben.

A biztosítási díjtámogatásra európai uniós forrásból 7,76 milliárd eurót fordít a kormányzat, amelyhez még a nemzeti költségvetésből is biztosít kiegészítő összeget. Az elkülönített támogatások között a cukorszektorra 41, a zöldség-gyümölcsre 4,7 milliárd euró jut. Hazai forrásból 2014-ben az állattenyésztés és a dohány ágazat SAPS - támogatást kiegészítő nemzeti támogatási jogcímeire 18,9 milliárd forint áll rendelkezésre.

ÜTEMESEBB TÁMOGATÁS KIFIZETÉS

A 121/2013. (XII. 16.) VM rendelet 2013. december 17-én hatályba lépett módosító rendelkezései alapján az alábbi támogatási jogcímek esetében lehetővé vált, hogy a nyertes pályázók háromhavonta nyújtsanak be kifizetési kérelmet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz:

- Falumegújítás és fejlesztés - a 135/2008. (X. 18.) FVM rendelet, a 102/2012. (X. 1.) VM rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján;
- Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése - a 136/2008. (X. 18.) FVM rendelet, a 33/2011. (IV. 28.) VM rendelet, a 47/2012. (V. 11.) VM rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján;
- Turisztikai tevékenységek ösztönzése - a 137/2008. (X. 18.) FVM rendelet, a 160/2009. (XI. 19.) FVM rendelet módosítása, a 44/2011. (V. 26.) VM rendelet, a 52/2012. (VI. 8.) VM rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján;
- Vidéki örökség megőrzése - a 138/2008. (X. 18.) FVM rendelet, a 103/2012. (X. 1.) VM

rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján;

- Nem mezőgazdasági tevékenységgel történő diverzifikálás - a 129/2012. (XII. 17.) VM rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján;
- Vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítása és működtetése - a 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján;
- Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejlesztésének végrehajtása - a 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet, a 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet, a 35/2013. (V. 22.) VM rendelet szerint benyújtott támogatási kérelmek alapján.

A szabályozás célja annak elősegítése, hogy a beruházásokhoz szükséges források biztosítása ütemesebb legyen.

A kifizetési kérelmeket kizárólag elektronikus úton, az ügyfélfelkapun keresztül lehet benyújtani.

EGYSÉGES TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSI RENDSZER

A kormány úgy döntött, hogy Magyarországon az egyszerűsített területalapú támogatási rendszer (SAPS) 2020-ig megmarad, azaz a mostani tervezési periódusban végig alkalmazható.

A döntést befolyásolta, hogy a SAPS a magyar gazdák által jól ismert konstrukció, az eddigi tapasztalatok szerint megfelelően biztosítja a közvetlen támogatások széleskörű igénybevételét és a költségvetési keretösszegek teljes felhasználását.

Ugyanakkor a SAPS rendszer működésének elvételől fakadóan nincs referenciaév, tehát az adott tárgyévben a termőföld tényleges használója kérelmezheti a területalapú támogatást.

A SAPS rendszer további alkalmazásával a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal az előttünk álló években is gördülékenyen és határidőre képes kifizetni a termelőket.

A rendszer működtetésével kapcsolatban esetleg felmerülő informatikai beruházások ráfordításai is alacsonyabb szinten tarthatók.

A TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSOK MÁSODIK RÉSZLETÉNEK UTALÁSA

2014. január 23-án megkezdődött a 2013-as területalapú támogatások második részletének folyósítása, amely révén mintegy 170 ezer gazdálkodó összesen 170 milliárd forintos forráshoz jut hozzá. Ez mintegy 35 ezer forint hektáronkénti támogatást jelent. Az

első - hasonló összegű - részlet kifizetésére tavaly év végén került sor. Az átutalások zökkenőmentes bonyolítása érdekében a kifizetés „csomagokban” történik, a teljes összeghez három hét alatt jut hozzá az összes kedvezményezett.

MUNKAHELY-TEREMTŐ BERUHÁZÁSI PÁLYÁZAT

A Nemzeti Foglalkoztatási Alapból 13 milliárd forint támogatási keretösszeg áll a pályázók rendelkezésére a mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő beruházásainak támogatására. A tervek szerint ebből a támogatásból 1100-1200 vállalkozásnál várhatóan 6500 új munkahely jön létre 2014-ben, és további mintegy 12 ezer már meglévő munkahelyet is meg lehet őrizni. A pályázatokat a beruházás helye szerinti kormányhivatal munkaügyi központjához lehet benyújtani 2014. január 9. és 2014. február 14. között. A pályázatok támogatásáról 2014. április 4-ig születik nemzetgazdasági miniszteri döntés.

A pályázaton azok a Magyarországon bejegyzett vállalkozások vehetnek részt, amelyek a támogatandó beruházást még nem kezdték el, ám azt 2014. november 30-ig befejezik. Vállalják továbbá, hogy a támogatással legalább két, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló számára létesítenek munkahelyet, és a már meglévő és az újonnan felvett munkavállalókat a beruházás befejezése után még legalább két évig

foglalkoztatják, a támogatással létrehozott kapacitást pedig három évig működtetik. A megítélt vissza nem térítendő támogatás új gépek, berendezések, műszaki eszközök, technológiák beszerzésére, valamint új létesítmények építésre használható fel.

A támogatás mértéke alapesetben munkavállalónként 1,5 millió forint. A támogatás összege nagyobb lehet, ha az új munkahelyen a nyertes vállalkozás nyilvántartott álláskeresőt, vagy roma munkavállalót alkalmaz, vagy a vállalkozás hátrányos helyzetű térségben, illetve szabad vállalkozási zónában működik. Így a támogatási összeg új munkahelyenként maximum 3 millió forint lehet.

A pályázatban szereplő beruházási projekthez alapesetben legfeljebb 120 millió forint, a hátrányos helyzetű kistérségekben, településeken, szabad vállalkozási zónákban megvalósuló beruházáshoz legfeljebb 240 millió forint támogatás igényelhető. A projektenkénti támogatás összege a legalább 250 új munkahelyet - a szabad vállalkozási zónákból, leghátrányosabb helyzetű településekből pályázóknál 150 új munkahelyet - eredményező beruházás esetén legfeljebb további 100 millió forinttal növelhető.

A támogatás intenzitás - más állami támogatásokkal együtt - alapesetben nem haladhatja meg az elszámolható beruházási költségeknek a 37/2011. (III. 22.) Kormányrendeletben meghatározott százalékos mértékét:

- Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld és Dél-Dunántúl régiókban 50 százalék,
- Közép-Dunántúl régióban 40 százalék,
- Nyugat-Dunántúl régióban és Pest megyében 30 százalék,
- Budapesten 10 százalék.

A támogatási intenzitások - a szállítási ágazat kivételével - a mikro- és kisvállalkozások beruházásai esetében 20, a középvállalkozások beruházásai esetében pedig 10 százalékponttal növelhető.

FIATAL GAZDÁK TÁMOGATÁSA

2014. január 31-ig nyújthatták be a támogatási összeg fennmaradó 10 százalékának igénylésére kifizetési kérelmüket a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz azok a gazdálkodók, akik a 2007/2008. évi fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtandó támogatási kérelem alapján 2009. évben meghozott helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozattal rendelkeznek, és elérték a támogatott projektjük megvalósításának negyedik évére vállalt üzemméretet.

A ZÖLDSÉG-, GYÜMÖLCS- ÉS A DOHÁNY SZERKEZET- ÁTALAKÍTÁS TÁMOGATÁSA

A Magyar Közlöny 2013. évi 216. számában megjelent az egyes agrártárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 130/2013. (XII. 21.) VM rendelet, melynek 14. paragrafusa szerint a támogatási időszak 2010-2014 közötti évekre módosul.

Így a zöldség-, gyümölcs- és dohány szerkezetátalakítás jogcímmel érintett gazdálkodók részére 2014-ben is lehetővé válik, hogy az Egységes Kérelem keretében igényeljék ezt a támogatási formát.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
 Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Molnár Szilvia | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
 Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető